

Victime fără vină

Un proiect de anvergură

Liviu Tudoraș

Așteptat cu interes și nerăbdare de către specialiștii și cercetătorii spațiului concentraționar comunist românesc, din țară și din afară și de către supra-viețuitoarii temnițelor comuniste, familiile, rudele, prietenii și cunoșcuții victimelor dictaturii comuniste, cel de alt nouălea din cele 14 volume proiectate ale lucrării „VICTIMELE TERORII COMUNISTE. ARESTAȚI, TORTURAȚI, ÎNTEMNIȚAȚI, UCIȘI. DICȚIONAR R”, a fost editat.

Inițiativă și realizare unică în întreg universul postcomunist, strădania și zelul unui singur om, neajutat de nimeni, boicotat, criticat, oprimat sistematic, 10 ani în cumplitele pușcării care au împânzit România, CICERONE IONIȚOIU, la 83 de ani desăvârșește o operă de referință.

Noul volum catalog include în cele 280 de pagini circa 7000 de victime ale războiului și are în titlu un nume care începe cu litera R. Din păcate, autorul nu a putut cuprinde decât o parte din imensul sir al celor reprimăți.

Organele represive au luat în „lucru” toate categoriile sociale, profesionale, de sex și vârstă fără discernământ, toate naționalitățile și etniile, toate cultele religioase, persoane invalide, oameni grav bolnavi, inclusiv psihic, cetățeni străini. Eliminarea brutală a elitelor societății românești, timp de două generații, a provocat pierderi și goluri nense și ireparabile poporului nostru.

Cicerone Ionițoiu

VICTIMELE TERORII COMUNISTE

arestați
torturați
întemnițați
uciși

Dicționar R

Editura Mașina de scris

ani muncă silnică. În 1956 a absolvit facultatea de medicină, întreruptă în două rânduri. A fost membru al Uniunii Scriitorilor. În 1990 a fondat „Memoria - revista gândirii arestate” pe care a editat-o cu mult succes timp de 9 ani, până la moarte în 1998.

ALEXANDRU RUSU, doctor în teologie la Budapesta, profesor la Academia Teologică din Blaj și apoi rector, participant de seamă împreună cu Maniu la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, a fost membru al Consiliului Dirigent și deputat. Episcop de Maramureș, senator, mitropolit al Blajului, a apărut interesele românilor sub ocupațiile horticiste și sovietică. Arestat la 29 noiembrie 1948 a fost deținut în Dragoslavele și Căldărușani, iar din mai 1950 cinci ani la Sighet, urmați de D.O. În 1957, a fost condamnat la 25 de ani muncă silnică și a murit la Gherla, la 9 mai 1963, în vârstă de 79 de ani.

ION ROȘOGA, născut în 1938, inginer electronist, condamnat în martie 1974 pentru sute de manifeste și multiple scrisori critice trimise lui Ceaușescu, Comitetului Central și Europei Libere, a fost internat sub strictă observație într-un azil psihiatric.

REISER NICOLAUS, născut în 1913, din Giera - Timiș, a fost trimis în D.O. din 1951, în Bărăgan, unde a și murit.

REISS ROSALIA, născută în 1921, din Glogovaț-Arad, a fost deportată în 1945 în URSS, unde a murit în același an.

REMUS RADINA, despre care Eugen Ionescu a spus: „Remus Radina, unul dintre eroii sau sfinții epocii noastre. Un

1946, arestat în 1950 și omorât în închisoare în același an. În străinătate documente referitoare la apărarea puterii prin forță, de către

ani încă de acum înainte. Menționăm în mod lapidar câteva nume din cele adunate în acest volum.

MIHAIL RACOVITĂ, născut în 1889, cu înalte studii militare în străinătate și în țară, general de corp de armată, comandant al trupelor motomecanizate, ministru al Apărării Naționale în guvernul Sănătescu (primul guvern de după 23 august 1944), având și alte funcții superioare, cavalier al Ordinului Mihail Viteazul, condamnat la muncă silnică pe viață și exterminat la Sighet în 1954.

NICOLAE RĂDESCU, născut în 1874, remarcat ca ofițer superior în primul război mondial, adiutant al regelui Ferdinand, atașat militar la Londra, general până în 1933, călător de demisionat din armată, opunându-se regelui Carol al II-lea. În perioada antonesciană apostrofându-l pe ambasadorul germani Killinger, a fost internat în lagărul de la Tg. Jiu iar apoi a primit D.O. (domiciliu obligatoriu). În 1944 a fost reactivat ca general de corp de armată și apoi a devenit șef al Marelui Stat Major. La 6 decembrie 1944 a devenit prim-ministru, contracărând cu fermitate asaltul comuniștilor la adresa puterii democratice și amestecul grosolan al ocupatorilor sovietici. Prin lovitură de forță a emisarului stalinist Vîșinski, Rădescu a fost îndepărtat și la 6 martie 1945 sa instaurat regimul comunist de lungă și tristă amintire. Pus sub pază, a reușit să părăsească clandestin țara cu câteva zile înainte de a fi arestat. A fost un stâlp al exilului românesc și o voce anticomunistă remarcabilă în apărarea țării. Testamentul său, redactat cu o zi înaintea morții survenită la 16 mai 1953, este impresionant prin optimismul și patriotismul degajat.

AUREL RUNCEANU, născut în 1895, general de brigadă, participant la cele două războaie mondiale, rănit pe frontul de est, comandant al școlii Militare de Infanterie, a fost epurat în

SOȚII FLOAREA ȘI VASILE RADU (tărâni din satul Mănaști, comuna Alexandru Vlahuță - Vaslui. Refuzând colectivizarea, în 1963, Floarea s-a opus confiscării lucemei și a fost aruncată de paznicul CAP, Babo Neculai, într-o prăcă. Grav rănită a decedat lăsând în urmă 5 copii minori. Vasle s-a împotrivit unei bande de 8 inși condusă de primarul Alex. Ciocălăre care l-a luat cu forța vitele, 6 camioane de lucernă, fozvizile și lucrurile din casă. Așezat în fața unui car cu bururile sale, acesta a trecut peste el, fracturându-i coloana vertebrală. A murit în chinuri groaznice.

SAVEL RĂDULESCU, diplomat de carieră, nepot și secretar particular al lui Nicolae Titulescu, consultant al lui Iuliu Maniu, alături de Vișoianu, consilier la Legația de la Londra, ca subsecretar de stat la externe, l-a secundat pe Titulescu la Liga Națiunilor. Atașat la Londra și membru de vază al PNT, în septembrie 1944 ca președinte al Comisiei Române pentru Aplicarea Armistițiului s-a opus continuu majorării de trei ori a volumului despăgubiților impuse de sovietici prin artificii financiare și livrării numărului de vite imposibil de satisfăcut, ceea ce a dus la căderea guvernului Sănătescu, în 6 decembrie 1944. Ca participant la Conferința de Pace de la Paris a apărut neclintit înteresele României. În 1946 a prezentat un memoriu reprezentanților SUA, Angliei și URSS, privind jaful și comportamentul nestăvilit al trupelor de ocupație sovietice. Arestat în 1948, a fost condamnat în 1951 la 2 ani închisoare și ulterior la 8 ani muncă silnică, pentru memoriul din 1946. În timpul detenției s-au încercat la adresa lui mai multe scenarii de comploturi, fără reușită însă.

VICTOR RĂDULESCU-POGONEANU, diplomat și intelectual de înaltă clasă, consilier de legăție, ca director al Căminului din MAE și membru al PNT, l-a secundat pe Maniu în pregătirea armistițiului de la 23 august 1944, a expedit

comuniști, la Jerurea țării de către sovietici și la situația gravă din țară. Arestat la 9 august 1947 și implicat în procesul lui Maniu, a fost condamnat la patru pedepse totalizând 70 de ani, maxima de 25 de ani muncă silnică. La urmat pe Maniu la Galați și Sighet. Paralizat, din 1955 transferat la Râmnicu-Sărat, a fost torturat permanent prin lovituri sălbatice de către comandantul Vișnescu și temnicerii acestuia. Referatele unuia dintre medici penitenciariului, dr. Iancu Grünberg, pentru internare într-un spital și tratament adecvat pentru multiplele afecțiuni grave, au fost respinse de MAI. Imobilizat la pat, era udat în plină iarnă și chinuit până în toamnă anului 1961. Transferat la Văcărești, a murit la 10 martie 1962, la 51 de ani.

VICTOR RĂDUCANU, funcționar la depoul CFR Grivița, președintele tinereții PNT din cartierul Crângași, neputând fi câștigat de comuniști, în timp ce lipea afișe electorale ale PNT în 30 septembrie 1946, a primit pe la spate 3 gloanțe în șira spinării, de la Gică Bărjaș și Ion Vartic, din garda personală a lui Dej. Două gloanțe l-au fost extrase, al treilea îl poartă și astăzi, provocându-i dureri mari la 87 de ani. Maniu care s-a interesat de el, i-a spus: „Ești un erou, fătul meu”. În 1948 a fost condamnat la 5 ani muncă silnică, într-un proces înscenat.

ION RĂDUCANU, licențiat în științe economice și filosofie la Graz și respectiv Berlin, doctor în economie politică, prof. universitar (finanțe și doctrine economice), rector al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, ministru al PNT în două rânduri și deputat în mai multe legislaturi, a fost înălțat din învătământ în 1947 și din Academia Română în 1948. Între 1950-1955 a fost întemnițat la Sighet.

BERNARD ROHRLICH, președintele organizației sioniste din România a fost întemnițat în 1951.

HANS OTTO ROTH, lider al comunității germane din România, senator în toate legislaturile, democrat autentic, apropiat ideilor politice ale lui Maniu și loial statului român, s-a opus politici naziste de strămutare a svabilor și sașilor în Reich. Arestat în 15 aprilie 1952, a murit în închisoarea Ghencea, la 1 aprilie 1953, în condiții inumane, la 63 de ani.

ȘERBAN-BANU RĂDULESCU, a fost arestat în mai multe rânduri, scos din armată, a fost condamnat în 1948 la 10

credința sa, nici la ceea ce îi dădea conștiința... Mă înclin în fața curajului lui Remus Radina și în învidiez de a fi îndrăznit totuși. Absolvent al Liceului Militar „D.A. Sturdza” și al școlii Militare de Cavalerie din Târgoviște, a fost primul ofițer care a părăsit armata în 22 octombrie 1946, criticând aspru guvernul Groza. Arestat la 19 noiembrie 1946 din localul unei secții de votare, a fost trecut în rezervă la 16 aprilie 1947. A luat legătură cu mișcarea de rezistență a generalului Carloaș și a trecut în 2 noiembrie 1948 clandestin în Jugoslavia, pentru a organiza rezistența românească. Reținut și returnat în țară, a descris în „Testamentul din morgă” cruzimile din Jugoslavia. Condamnat ca frontierist la 5 ani, a făcut nemurărate greve ale foamei și setei, atingând 26 de zile. A protestat permanent pentru nelegiuirile din închisori. Eliberat la 29 august 1954 a continuat protestele publice, la 10 decembrie 1956 s-a adresat ONU cu multiple probleme. Extrădat după o nouă tentativă de trecere a frontierei, în 13 februarie 1957 a scris un memoriu fulminant, pentru care a mai luat 10 ani muncă silnică, înfruntând cu bărbăție temnicerii Gherlei. Eliberat în 1960 cu invalizii, a fost internat 4 ani în spitale din București iar în 1978 a ajuns în Franța, unde și-a continuat lupta anticomunistă. Este una din cele mai mari legende vi ale demnității și rezistenței noastre naționale.

ELISABETA RIZEA, născută la 28 iulie 1912, căsătorită și stabilită în Nucșoara, a găzduit una din primele întâlniri dintre colonelul Arsenescu și frații Toma și Petre Arnăuțoiu, în mai 1949, după care au înființat organizația „Haiducii Muscelului”. Depunând jurământ solemn, a ajutat grupul de partizani cu alimente, transport de arme și muniții, adăposturi. Arestată în 20 noiembrie 1950, după ce în prealabil fusese în repetate rânduri anchetată, a primit 8 ani muncă silnică și a fost eliberată în 6 iunie 1958. A continuat să-i ajute pe partizanii și în 22 iunie 1958, după capturarea fraților Arnăuțoiu a fost arestată din nou, torturată sălbatic și condamnată la moarte. După comutarea pedepsei la 25 de ani muncă silnică, a trecut prin Jilava, Miercurea Ciuc și alte închisori, fiind grațiată în 1964. Soțul ei, Gheorghe, născut în 1897, condamnat la 15 ani muncă silnică, a executat 14 ani, fiind eliberat în decembrie 1964.

Volumul este îngrijit de Domnița Ștefănescu și prefațat de Alex Ștefănescu.

RADU ROSETTI, născut în 1877, a fost participant la primul război mondial, general de brigadă, director al Muzeului Militar Național, conservator al Bibliotecii Academiei Române, academician, ministru al Educației Naționale. În 1948 îndepărtat din Academie și arestat, a murit în anul următor, la 71 de ani, în închisoarea Văcărești.”